

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผลในการพัฒนาระบบ

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายให้สำนักงานคณะกรรมการ การการอุดมศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาในระบบสหกิจศึกษา เพื่อตอบสนองความต้องการ ขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต โดยบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษา นักศึกษา องค์กรผู้ใช้บัณฑิต เครือข่ายเพื่อพัฒนาอุดมศึกษา องค์กรวิชาชีพ และหน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งการจัดการศึกษาระบบสหกิจศึกษา (Cooperative Education) เป็นแนวทางสำคัญที่บูรณาการความรู้ของนักศึกษา เป็นการเติมความพร้อมในด้านการพัฒนา อาชีพแก่นักศึกษา โดยจัดให้มีความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสถานประกอบการ เพื่อให้ นักศึกษาได้ปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการตามสาขาวิชา ที่ได้เรียนมา เปิดโอกาส ให้สถานประกอบการทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพของบัณฑิต ทำให้นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษามีความพร้อมด้วยคุณภาพ คุณลักษณะ และสมรรถนะที่ สอดคล้องตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ ทั้งภาครัฐและเอกชน โดยสหกิจ ศึกษาเป็นระบบการศึกษาที่เน้นประสบการณ์ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานจริงในองค์กรผู้ใช้ บัณฑิต (Work-based learning) โดยให้นักศึกษาไปปฏิบัติงานจริงเต็มเวลา และได้ทำงานตรง ตามสาขาวิชาชีพ และมีประโยชน์ต่อองค์กรผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งกำหนดงานเป็นโครงการพิเศษที่ สามารถทำสำเร็จได้ภายใน 4 เดือน โดยองค์กรผู้ใช้บัณฑิตจะจัดหาพี่เลี้ยง (Mentor หรือ Job Supervisor) ทำหน้าที่กำกับ และดูแลการทำงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา ช่วยให้นักศึกษา สามารถเรียนรู้ และพัฒนาทักษะ ที่เป็นความต้องการขององค์กรผู้ใช้บัณฑิตได้เป็นอย่างดี จึงมี การขยาย และนำสหกิจไปใช้อย่างแพร่หลาย ปัจจุบันสถานการณ์ของโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่าง รวดเร็ว การแข่งขันของตลาดแรงงานค่อนข้างสูง ลักษณะของบัณฑิตที่ตลาดแรงงานต้องการ มีความ เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ ทักษะที่องค์กรผู้ใช้บัณฑิตต้องการให้มีในตัวบัณฑิต ได้แก่ ความรู้ความสามารถ และทักษะวิชาชีพ การวางแผนการทำงานอย่างมีระบบ ความรู้ ความสามารถในการรับรู้ การตัดสินใจ และการแก้ไขปัญหา มนุษย์สัมพันธ์ ความคิดริเริ่ม ระเบียบวินัย ศีลธรรมจรรยา การสื่อสาร การนำเสนอ และการเป็นผู้นำ เป็นต้น ทักษะ เหล่านี้จะเรียนรู้และพัฒนาได้เมื่อนักศึกษาได้มีโอกาสไปปฏิบัติงานจริงในองค์กรผู้ใช้บัณฑิต การเรียนการสอนเฉพาะแต่ในห้องเรียน หรือในห้องปฏิบัติการไม่เพียงพอ นักศึกษาจำเป็นต้อง มีทักษะของงานอาชีพ และทักษะ

ด้านพัฒนาตนเอง ถือเป็นความจำเป็นของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้ง 2 สถาบันอุดมศึกษาในฐานะผู้ผลิต องค์กรผู้ใช้บัณฑิตในฐานะผู้ใช้ และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในฐานะผู้สนับสนุนด้านนโยบาย และทรัพยากร ต้องร่วมมือกันเพื่อเร่งสร้าง และพัฒนาความรู้ความสามารถของกำลังคนให้ตรงกับความต้องการของภาคองค์กรผู้ใช้ บัณฑิตโดยเร็ว กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาอุดมศึกษาไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาสมรรถนะบัณฑิตให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต และสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล สหกิจศึกษาเป็น แนวทางหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาสมรรถนะบัณฑิต สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จึงมีนโยบายที่จะส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษาระบบสหกิจศึกษาอย่าง ต่อเนื่องและยั่งยืน เพื่อให้บัณฑิตมีความสมบูรณ์พร้อม มีคุณภาพ และคุณลักษณะที่ตรงตามความต้องการขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต โดยบูรณาการความร่วมมือระหว่างสถาบันศึกษา สมาคมสหกิจศึกษาไทย เครือข่ายเพื่อการพัฒนาอุดมศึกษา และองค์กรผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการอุดมศึกษา รวมทั้งการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศโดยรวมต่อไป จากแนวนโยบายดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย กลยุทธ์ และมาตรการหลัก รวมทั้งโครงการ และกิจกรรมในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาระบบสหกิจศึกษา และมุ่งขยายผลให้มีการนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนานักศึกษา โดยถือว่านักศึกษาเปรียบเสมือนหัวใจของมหาวิทยาลัย และมีความชัดเจนในนโยบายในการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความรู้ และมีทักษะในการประกอบวิชาชีพ สามารถปรับตัวเพื่อตอบสนองต่อสภาพการเปลี่ยนแปลงโลกโลกในปัจจุบันได้ ซึ่งมทร.ล้านนา ได้ดำเนินการส่งนักศึกษาเข้าร่วมโครงการพัฒนาสหกิจศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยได้ส่งนักศึกษาเข้าไปปฏิบัติ ณ สถานประกอบการต่าง ๆ ภายในประเทศ ซึ่ง ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากสถานประกอบการในการรับนักศึกษาเข้าปฏิบัติงาน โดยกระบวนการจัดการระบบสหกิจศึกษาเริ่มต้นจากการวางแผนปฏิบัติงาน การทำความร่วมมือกับสถานประกอบการ การคัดเลือกนักศึกษา การเตรียมความพร้อมให้แก่ นักศึกษา การรับ สมัครงานสหกิจศึกษา การนิเทศงาน และการประเมินผลปฏิบัติงานของนักศึกษา

ในการดำเนินงานดังกล่าวจะต้องมีการประสานงานกับหลายฝ่าย เช่น สถานประกอบการ นักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา และเจ้าหน้าที่ของคณะ และเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของ มทร.ล้านนา เป็นต้น ดังนั้น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนา ระบบสหกิจศึกษา เพื่อการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ และมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สามารถบริหาร จัดการข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดระยะเวลา และขั้นตอนในการปฏิบัติงาน และสนับสนุนงานสหกิจศึกษาให้สามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการงานฝึกสหกิจศึกษา คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

1.3 ประโยชน์ที่จะได้รับ

ได้พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการงานฝึกสหกิจศึกษา คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

1.4 ขอบเขต

1.4.1 ผู้ดูแลระบบ

- 1.4.1.1 สามารถกำหนดสิทธิ์ของผู้ใช้ระบบได้
- 1.4.1.2 สามารถเก็บ Log การใช้งานในระบบได้
- 1.4.1.3 สามารถจัดการข้อมูลของสถานประกอบการได้
- 1.4.1.4 สามารถจัดการข้อมูลของอาจารย์นิเทศได้
- 1.4.1.5 สามารถจัดการข้อมูลของนักศึกษาได้
- 1.4.1.6 สามารถจัดการข้อมูลของเจ้าหน้าที่สหกิจศึกษาได้
- 1.4.1.7 สามารถเข้าสู่ระบบได้โดยมีชื่อผู้ใช้และรหัสผ่าน
- 1.4.1.8 สามารถดูข้อมูลการนิเทศของอาจารย์ได้
- 1.4.1.9 สามารถจัดการข้อมูลข่าวสารในหน้า Dashboard ของเว็บไซต์ได้
- 1.4.1.10 สามารถจัดการข้อมูลรองคณบดีได้
- 1.4.1.11 สามารถดูรายงานสรุปผลการประเมินการฝึกสหกิจศึกษาได้
- 1.4.1.12 สามารถรายงานจำนวนนักศึกษาทั้งหมดที่อยู่ในระบบได้
- 1.4.1.13 สามารถจัดการข้อมูลการรีวิวและให้ดาวสถานประกอบการได้
- 1.4.1.14 สามารถจัดการรายงานประจำวันของนักศึกษาได้

1.4.2 เจ้าหน้าที่หลักสูตร

- 1.4.2.1 สามารถเข้าสู่ระบบได้โดยมีชื่อผู้ใช้และรหัสผ่าน
- 1.4.2.2 สามารถจัดพิมพ์หนังสือขอความอนุเคราะห์ได้

- 1.4.2.3 สามารถจัดพิมพ์หนังสือส่งตัวได้
- 1.4.2.4 สามารถอนุมัติสถานะการฝึกสหกิจศึกษาของนักศึกษาได้
- 1.4.2.5 สามารถกำหนดเลขหนังสือออก/วันที่เองได้
- 1.4.2.6 สามารถดูผลการประเมินการฝึกสหกิจศึกษาของนักศึกษาได้
- 1.4.3 อาจารย์นิเทศสหกิจศึกษา
  - 1.4.3.1 สามารถเข้าสู่ระบบได้โดยมีชื่อผู้ใช้และรหัสผ่าน
  - 1.4.3.2 สามารถจัดการสถานะอนุมัติให้เข้าฝึกงานของนักศึกษาได้
  - 1.4.3.3 สามารถสามารถจัดพิมพ์ใบตอบรับได้
  - 1.4.3.4 สามารถจัดพิมพ์หนังสือส่งตัวได้
  - 1.4.3.5 สามารถจัดการผลประเมินการฝึกสหกิจศึกษาได้
  - 1.4.3.6 สามารถดูข้อมูลของนักศึกษาแต่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเองได้
  - 1.4.3.7 สามารถอนุมัติสถานะของนักศึกษาแต่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเองได้
  - 1.4.3.8 สามารถตรวจเช็ครายงานการทำงานรายวันของนักศึกษาที่ดูแลอยู่ได้
- 1.4.4 นักศึกษาที่เข้าฝึกสหกิจศึกษา
  - 1.4.4.1 สามารถสมัครสมาชิกได้
  - 1.4.4.2 สามารถจัดการข้อมูลส่วนตัวของตนเองได้
  - 1.4.4.3 สามารถเข้าสู่ระบบได้โดยมีชื่อผู้ใช้และรหัสผ่าน
  - 1.4.4.4 สามารถกรอกเอกสารคำร้องได้
  - 1.4.4.5 สามารถแก้ไขเอกสารคำร้องได้
  - 1.4.4.6 สามารถดูสถานะอนุมัติคำร้องของตนเองได้
  - 1.4.4.7 สามารถดูสถานะฝึกสหกิจศึกษาของตนเองได้
  - 1.4.4.8 สามารถจัดพิมพ์หนังสือขอความอนุเคราะห์ได้
  - 1.4.4.9 สามารถจัดพิมพ์หนังสือส่งตัวได้
  - 1.4.4.10 สามารถจัดพิมพ์ใบตอบรับได้
  - 1.4.4.11 สามารถให้ดาวและเขียนรีวิวสถานประกอบการที่ทำการฝึกได้
  - 1.4.4.12 สามารถบันทึกรายงานการทำงานประจำวันในระบบได้
- 1.4.5 ผู้ใช้ทั่วไป
  - 1.4.5.1 สามารถดูสถานะส่งคำร้องได้
  - 1.4.5.2 สามารถดูจำนวนนักศึกษาที่ผ่านหรือไม่ผ่านการฝึกสหกิจศึกษาได้

- 1.4.5.3 สามารถดูสถานประกอบการยอดนิยมได้
- 1.4.5.4 สามารถดูข่าวสารเกี่ยวกับงานสหกิจศึกษาได้
- 1.4.5.5 สามารถดาวน์โหลดคู่มือสหกิจศึกษาได้
- 1.4.5.6 สามารถดูข้อบังคับและประกาศเกี่ยวกับงานสหกิจศึกษาได้

1.5 เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาระบบ

1.5.1 ฮาร์ดแวร์ (Hardware)

1.5.1.1 Notebook Asus ROG Strix G G531GT-AL007T

- 1) Intel Core i5-9300H
- 2) NVIDIA GeForce GTX 1650
- 3) Memory 16GB DDR4-2666 SO-DIMM x 2 Max
- 4) Capacity: 32GB

1.5.2 ซอฟต์แวร์ (Software)

1.5.2.1 FileZilla เวอร์ชัน 3.64.0 เป็นโปรแกรมสำหรับการรับส่งข้อมูลไปยังเครื่องแม่ข่าย (Server)

1.5.2.2 Laravel PHP Framework เวอร์ชัน 10 เป็นโปรแกรมพัฒนาเว็บแอปพลิเคชัน

1.5.2.3 Node.js เวอร์ชัน 18.16.0 เป็น open source และ cross platform runtime environment เพื่อประมวลผล JavaScript นอก browser สำหรับฝั่ง Server

1.5.2.4 XAMPP เวอร์ชัน 8.0.28 เป็นเว็บเซิร์ฟเวอร์จำลองที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการทดสอบหรือทดลองเว็บไซต์ โดยใช้เครื่องมือของ XAMPP ดังนี้

- APACHE
- My SQL Server
- PHP My Admin
- PHP

1.5.2.5 Tailwind CSS เป็น CSS Utility Framework นำมาใช้ในการจัดรูปแบบหน้าเว็บไซต์ให้สวยงาม และดูทันสมัย

1.6 สถานที่ใช้ในการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

- 1.6.1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา 128 ถนนห้วยแก้ว ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

1.7 แผนการดำเนินงานและระยะเวลาในการดำเนินการ

1.7.1 แผนการดำเนินงาน

- 1) ศึกษาและกำหนดความต้องการ
- 2) วิเคราะห์ออกแบบระบบและสร้างฐานข้อมูล
- 3) เขียนและทดสอบโปรแกรม
- 4) ติดตั้งทดสอบและปรับปรุงระบบ
- 5) ตรวจสอบระบบโดยรวม
- 6) ประเมินการใช้งานระบบ
- 7) จัดทำคู่มือการใช้งาน
- 8) จัดทำเอกสารประกอบโครงการ

1.7.2 ระยะเวลาในการดำเนินการ

ตารางที่ 1.1 แสดงระยะเวลาในการดำเนินงาน

แผนการดำเนินการ	2567					
	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.
1. ศึกษาและกำหนดความต้องการ						
2. วิเคราะห์ออกแบบระบบและสร้าง ฐานข้อมูล						
3. เขียนและทดสอบโปรแกรม						
4. ติดตั้งทดสอบและปรับปรุงระบบ						
5. ตรวจสอบระบบโดยรวม						
6. ประเมินการใช้งานระบบ						
7. จัดทำคู่มือการใช้งาน						
8. จัดทำเอกสารประกอบโครงการ						